

В Източна Европа вещиците и тях подобните се събират в навечерието на Свети Йоан¹⁹¹ и на Свети Георги, на Коледа и на Великден по кръстопътищата в обширните пустини или степи и там варят своите магически еликсири. Това, както отбелязва д-р Краус, води началото си още от празниците, отбелязвани по същото време в дохристиянската епоха. „Още преди хиляди години стари и млади са се сбирали по гори и равнини, за да поднесат дарове на своите богове, и с танци, игри и жертвоприношения отбелязвали празника на пролетта или на събуждането и възраждането на Природата. Празниците получили християнски имена, но в тях могат да се открият безчет стари езически обреди и обичаи“. Следва да се отбележи, че в тях са примесени и много обичаи с чисто циганско-ориенталски произход, дошли от същия източник, и на внимателния етнолог и критичния фолклорист се пада задачата да ги разплетат и разграничават. Съвсем естествено, в горните случаи праисторическите жрици изпълнявали ритуали за защита на добитъка или земята от зли сили. За да почетат своите божества, „посветените жени“ събирали специални клони и окичвали животните с цветя и венци. Новата религия обявила всичко това за магия и дело на дявола, но вярата в ефикасността на ритуалите останала. Жриците станали вещици или самовили, тези понятия често се бъркат, но продължили да будят страх и уважение.

Във всички южнославянски страни в Деня на свети Георги селяните украсяват рогата на добитъка с гирлянди в циганско-индийски стил, за да ги предпазят от зли сили. Установих, че дори сред мохамеданите в Египет свети Георги се ползва с особено уважение, дори познавах единого, който на този ден винаги принасяше в жертва овца. Ако не бъдат украсени по този начин, кравите или воловете рано или късно стават жер-

¹⁹¹ 24 юни; в България денят е известен като Еньовден – б. пр.